

กลุ่มงานตรวจสอบภายใน
เลขรับ ๑๘๙
วันที่ - ๖ มิ.ย. ๒๕๖๗
เวลา ๙.๔๗ น.

กรมควบคุมโรค
เลขรับ ๕๕๕
วันที่ ๕ มิ.ย. ๒๕๖๗
เวลา ๙.๐๖ น.

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๑๘๗๔/๒

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗

กลุ่มตรวจสอบภายใน
เลขรับ ๑๑๑.๓
วันที่ - ๕ มิ.ย. ๒๕๖๗
เวลา ๑๔.๕๗

เรื่อง ข้อยกเว้นหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการคืนหลักประกันสัญญา

เรียน อธิบดีกรมควบคุมโรค

อ้างถึง หนังสือกรมควบคุมโรค ที่ สธ ๐๔๓๐.๒/๘๖๑๑ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมควบคุมโรค แจ้งว่า กรมควบคุมโรค โดยสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๒ จังหวัดสงขลา ได้ดำเนินการดังนี้

๑. จ้างผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เรื่องวันโรคและการเฝ้าระวัง จำนวน ๒ รายการ ประกอบด้วย แผ่นพับ จำนวน ๖ เรื่อง และไวนิล พร้อมขาตั้งแบบ Roll - up จำนวน ๑ ชุด มี ๖ เรื่อง ตามสัญญาเลขที่ ๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ เป็นเงินจำนวน ๙๕,๖๕๘ บาท กับห้างหุ้นส่วนจำกัด จีบี โปรดักส์ แอนด์ พรินต์ กรุป ซึ่งสัญญาดังกล่าวมีหลักประกันสัญญา เป็นเงินจำนวน ๔,๗๘๒.๙๐ บาท และครบกำหนดส่งมอบเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยรับประกันความชำรุดบกพร่องเป็นระยะเวลา ๑ ปี นับถัดจากวันที่ได้รับมอบงาน

๒. จัดซื้อครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จำนวน ๖ รายการ ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) รายการเครื่องวัดอุณหภูมิและความชื้น ยี่ห้อ HEX SENSE รุ่น PE ๐๑ ผลิตประเทศไทย จำนวน ๒ เครื่อง ตามสัญญาเลขที่ ๑๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นเงินจำนวน ๑๔,๐๐๐ บาท กับบริษัท เฮคซ์ เทค ไทย จำกัด ซึ่งสัญญาดังกล่าวมีหลักประกันสัญญา เป็นเงินจำนวน ๗๐๐ บาท ครบกำหนดส่งมอบเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยรับประกันความชำรุดบกพร่องเป็นระยะเวลา ๑ ปี นับถัดจากวันที่ได้รับมอบงาน เนื่องจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๒ จังหวัดสงขลา ได้มีหลักประกันสัญญาที่ครบกำหนดคืนค้างอยู่ในบัญชี จำนวน ๒ รายการ ประกอบด้วย หลักประกันสัญญาของห้างฯ จำนวน ๔,๗๘๒.๙๐ บาท และหลักประกันของบริษัทฯ จำนวน ๗๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๕,๔๘๒.๙๐ บาท และเมื่อพ้นภาระผูกพันตามสัญญาแล้ว สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๒ จังหวัดสงขลา จึงได้ติดต่อคู่สัญญาทั้ง ๒ ราย ให้มาดำเนินการขอคืนหลักประกันสัญญา แต่ไม่มีผู้มาติดต่อขอรับคืนจึงได้ดำเนินการตรวจสอบและขอข้อมูลสถานภาพการดำเนินกิจการของคู่สัญญาทั้ง ๒ ราย จากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดแล้วพบว่า ข้อมูลในรายการหนังสือรับรองห้างฯ มีสถานะร้าง และสิ้นสภาพนิติบุคคล ตั้งแต่วันที่นายทะเบียนได้ขีดชื่อออกจากทะเบียนแล้ว ตามความในมาตรา ๑๒๗๓/๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ และบริษัทฯ มีสถานะเสร็จการชำระบัญชี โดยบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเลิกบริษัทฯ ซึ่งนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนไว้แล้วเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ รวมทั้งได้จดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ผู้ชำระบัญชี คือ นายพิชัยพร บ่มไธ้ จากกรณีข้างต้น กรมฯ เห็นว่าระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่มีข้อกำหนดไว้เป็นการเฉพาะเกี่ยวกับการคืนหลักประกันสัญญากรณีดังกล่าวไว้ กรมฯ จึงขอหารือดังนี้

๑. หากกรมควบคุมโรคสามารถติดต่อผู้เป็นหุ้นส่วน หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างฯ และหรือสามารถติดต่อนายพิชัยพร บ่มไธ้ ผู้ชำระบัญชีของบริษัทฯ ได้ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๒ จังหวัดสงขลา สามารถจ่ายคืนหลักประกันสัญญาให้แก่หุ้นส่วน หรือหุ้นส่วนผู้จัดการ บุคคลใดบุคคลหนึ่งของห้างฯ ได้หรือไม่ และหรือสามารถจ่ายหลักประกันสัญญา ให้แก่นายพิชัยพร บ่มไธ้ ผู้ชำระบัญชี ของบริษัทฯ ได้หรือไม่

๒. กรณีห้างฯ อยู่ในสถานะร้าง และบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเลิกบริษัท ซึ่งนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนไว้แล้วเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ และได้จดทะเบียนเสร็จชำระบัญชีเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ กรมควบคุมโรคสามารถพิจารณาอนุมัตินำเงินหลักประกันสัญญาที่ครบกำหนดแล้ว

แต่ ...

แต่คู่สัญญาไม่มาติดต่อขอรับคืนนำส่งเป็นรายได้แผ่นดินได้หรือไม่ หากไม่สามารถติดต่อคู่สัญญาได้อีกทั้งหากนำหลักประกันสัญญาไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ กรมบังคับคดีก็จะมีเงินประกันค่าใช้จ่ายที่กรมควบคุมโรคในฐานะผู้วางทรัพย์ต้องชำระให้กับสำนักงานวางทรัพย์ กรมบังคับคดี ซึ่งถือเป็นภาระด้านงบประมาณของหน่วยงานความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๘ บัญญัติว่า “การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุที่ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อบัญญัติ หรือข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐอื่นที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้วแต่กรณี รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และการตรวจรับและจ่ายเงินยังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อบัญญัติ หรือข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับพัสดุนั้น การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐดังกล่าว รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต่อไป เว้นแต่ในกรณีที่การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุดังกล่าว ยังไม่ได้ประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางหรือของหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ผู้ประกอบการเข้ายื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐหรือในกรณีที่มีการยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุดังกล่าว การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุนั้น หรือการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุครั้งใหม่ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้” จากหลักการดังกล่าวกรณีหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และได้ดำเนินการตรวจรับและเบิกจ่ายเงินแล้วเสร็จ จึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ มาพิจารณาตามนัยมาตรา ๑๒๘ ข้างต้น ดังนั้น ในกรณีนี้จึงต้องนำระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้ในการพิจารณา ประกอบกับระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ คู่สัญญา หรือผู้ค้าประกันตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (๒) หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญาหรือผู้ค้าประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว”

๒. กรณีข้อหาข้อ ๑ และ ๒ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรมควบคุมโรค โดยสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๒ จังหวัดสงขลา ได้ดำเนินการจ้างผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เรื่องวันโรคและการเฝ้าระวังจำนวน ๒ รายการ ประกอบด้วย แผ่นพับ จำนวน ๖ เรื่อง และไวนิล พร้อมขาตั้งแบบ Roll - up จำนวน ๑ ชุด มี ๖ เรื่องตามสัญญาเลขที่ ๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ เป็นเงินจำนวน ๙๕,๖๕๘ บาท กับห้างหุ้นส่วนจำกัด จีบี โปรดักส์ แอนด์ พรินติ้ง กรุป ซึ่งมีหลักประกันสัญญา เป็นเงินจำนวน ๔,๗๘๒.๙๐ บาท และจัดซื้อครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จำนวน ๖ รายการ ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) รายการเครื่องวัดอุณหภูมิและความชื้น ยี่ห้อ HEX SENSE รุ่น PE ๐๑ ผลิตประเทศไทย จำนวน ๒ เครื่อง ตามสัญญาเลขที่ ๑๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ กับบริษัท เฮคซ์ เทค ไทย จำกัด ซึ่งมีหลักประกันสัญญา เป็นเงินจำนวน ๗๐๐ บาท แต่เนื่องจากบริษัทฯ ซึ่งเป็นคู่สัญญาได้เลิกกิจการแล้ว เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ และได้จดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยมีผู้ชำระบัญชีคือ นายพิชัยพร บ่มไต้ ปรากฏตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดสงขลา กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่ สขร. ๐๐๐๓๑๒ ประกอบกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมว่า

กรณี ...

กรณีที่บริษัทฯ ได้มีการจดทะเบียนเลิกบริษัทและจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีแล้ว บริษัทฯ จึงสิ้นสภาพนิติบุคคลและหน้าที่ในการชำระบัญชีของผู้ชำระบัญชีเป็นอันเสร็จสิ้น ดังนั้น กรมควบคุมโรคย่อมไม่อาจคืนหลักประกันสัญญาเป็นเงินสดจำนวน ๗๐๐ บาท ให้แก่นายพิชัยพร บ่มไล่ ได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๒) ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ บัญญัติว่า “ถ้าเจ้าหนี้บอกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้ก็ดี หรือไม่สามารถจะรับชำระหนี้ได้ก็ดี หากบุคคลผู้ชำระหนี้วางทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ไว้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้แล้ว ก็ย่อมจะเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้ได้ ความข้อนี้ท่านให้ใช้ตลอดถึงกรณีที่บุคคลผู้ชำระหนี้ไม่สามารถจะหยั่งรู้ถึงสิทธิ หรือไม่รู้ตัวเจ้าหนี้ได้แน่นอนโดยมิใช่เป็นความผิดของตน” และมาตรา ๓๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การวางทรัพย์นั้นต้องวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำตำบลที่จะต้องชำระหนี้” จะเห็นได้ว่า จากหลักการข้างต้น เมื่อคู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้วให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันสัญญานั้นให้แก่คู่สัญญาโดยไม่ต้องรอให้มีการร้องขอคืนจากคู่สัญญาก่อนซึ่งสามารถพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ หากหน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการติดต่อกับคู่สัญญาได้ หรือคู่สัญญามีหนังสือแจ้งขอคืนหลักประกันสัญญา ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๒)

กรณีที่ ๒ หากหน่วยงานของรัฐไม่สามารถติดต่อกับคู่สัญญาได้ และหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการตรวจสอบและติดตามข้อมูลสถานภาพของคู่สัญญาที่สำนักงานพาณิชย์ หากปรากฏว่า คู่สัญญาไม่มีรายชื่อหรืออยู่ในสถานะร้าง และหน่วยงานของรัฐได้ติดตามให้คู่สัญญามารับหลักประกันสัญญาคืนภายในกำหนดแล้ว หากคู่สัญญาไม่มารับคืนตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หน่วยงานของรัฐจะต้องนำหลักประกันสัญญาไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๓๓๑ ประกอบมาตรา ๓๓๓ ต่อไป

สำหรับกรณีข้างๆ ซึ่งอยู่ในสถานะร้าง ปรากฏตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดสงขลา กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่ สขร. ๐๐๐๒๓๘ ประกอบกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมว่า ห้างฯ นี้เป็นห้างหุ้นส่วนร้างและสิ้นสภาพนิติบุคคล ตั้งแต่วันที่นายทะเบียนได้ขีดชื่อออกจากทะเบียนแล้ว ตามความในมาตรา ๑๒๗๓/๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ ดังนั้น กรมควบคุมโรคจึงต้องดำเนินการตามหลักการ กรณีที่ ๒ ข้างต้นต่อไป

อย่างไรก็ดี เนื่องจากพบว่า การดำเนินการคืนหลักประกันของกรมควบคุมโรคได้มีการดำเนินการล่าช้าไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ ๑๗๐ กำหนด ทำให้ไม่สามารถคืนหลักประกันได้ทันก่อนที่ห้างฯ มีสถานะร้างและสิ้นสภาพนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ และก่อนที่บริษัทฯ ได้จดทะเบียนเลิกบริษัทเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ และได้จดทะเบียนเสร็จชำระบัญชีเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ซึ่งความล่าช้าดังกล่าวเกิดจากการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ เป็นผลให้ราชการเกิดความเสียหาย ดังนั้น จึงขอให้กรมควบคุมโรคดำเนินการตามสมควรแก่กรณีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

หม่อมหลวงมนตรสรอง

(นางสาวสุณีย์ สกุลศรีประเสริฐ)
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน
- ๕ มิ.ย. ๒๕๖๗

(นางแพตริเซีย มงคลวนิช)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๕๕ - ๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgsd.go.th

หม่อมดม พงศก

(นางสาวจรรย์ สรมานะ)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ

หัวหน้ากลุ่มงานตรวจสอบภายใน

- ๖ มิ.ย. ๒๕๖๗

เรียน อธิบดี (ผ่าน) กตค

(นางสาวสุรางค์ทิมล ดันตีสุขารมย์)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ

รักษาราชการแทนเลขานุการกรม

4 มิ.ย. ๒๕๖๗